

مقایسه پنج عامل بزرگ شخصیت، خودکارآمدی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان در دختران فراری و عادی

سمیرا گوهری^۱، محمد نقی فراهانی^۲، هادی پرهون^۳، کمال پرهون^۴

مقاله پژوهشی

چکیده

زمینه و هدف: با توجه به شیوع فزاینده فرار دختران نوجوان از خانه و عواقب ناگوار فردی و اجتماعی آن، پژوهش حاضر با هدف بررسی پنج عامل بزرگ شخصیت، خودکارآمدی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان در دختران فراری و عادی انجام شد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از حیث هدف، بنیادی و از نظر شیوه جمع‌آوری داده‌ها، از نوع توصیفی بود. جامعه آماری مطالعه را کلیه دختران فراری شهر کرمانشاه در سال ۱۳۹۳ تشکیل داد که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، ۵۰ نفر انتخاب و با ۵۰ نفر از دختران یکی از دبیرستان‌های شهر کرمانشاه از لحاظ جنس، سن و تحصیلات هم‌تاسازی شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسش‌نامه پنج عامل بزرگ شخصیتی (Five-Factor Model یا FFM)، پرسش‌نامه خودکارآمدی عمومی (General Self-Efficacy Scale یا GSES) و پرسش‌نامه راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان (Cognitive Emotion Regulation Questionnaire یا CERQ) بود. داده‌ها با استفاده از روش آماری تحلیل واریانس چند متغیره (MANOVA) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بین دو گروه در متغیرهای روان رنجورخویی، گشودگی، برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، توافق، خودکارآمدی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجانی تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($P < 0/001$).

نتیجه‌گیری: با توجه به روند رو به رشد فرار دختران از منزل و مسایل و عواقب حاصل از فرار دختران، توجه به مسأله پیشگیری و شناسایی عوامل زمینه‌ساز و اجرای مداخلات گوناگون جهت اصلاح آن‌ها، امری ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: دختران فراری، پنج عامل بزرگ شخصیت، خودکارآمدی

ارجاع: گوهری سمیرا، فراهانی محمد نقی، پرهون هادی، پرهون کمال. مقایسه پنج عامل بزرگ شخصیت، خودکارآمدی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان در دختران فراری و عادی. مجله تحقیقات علوم رفتاری ۱۴: ۱۳۹۵: ۱۱۰-۱۰۳.

پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۱۲/۲۰

دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۱۰/۷

مقدمه

دخترانی است که رفتار آن‌ها با بعضی تمایلات خاص مانند ولگردی، بی‌قیدی جنسی، تمایلات خودکشی و فرار از خانه مشخص می‌شود (۵). آنان خیابان‌ها را به عنوان راهی برای فرار از مشکلات انتخاب می‌نمایند و به آواره‌های طرد شده جامعه تبدیل می‌شوند و راه‌های مختلفی را برای زنده ماندن تجربه می‌کنند (۶). به طور کلی، در سبب‌شناسی پدیده فرار از منزل، می‌توان به عوامل مختلفی همچون عوامل بیرونی یا اجتماعی و عوامل درونی یا روانی اشاره کرد. به عنوان مثال، خانواده یک عامل اجتماعی و شخصیت فرد به عنوان یکی از عامل درونی مطرح است (۷). نوجوانان فراری با خصوصیات شخصیتی مانند تکانشی بودن، هیجان‌طلبی و خطرپذیری مشخص می‌گردند. در سال‌های اخیر پژوهش‌های زیادی رابطه بین ویژگی‌های روان‌شناختی (مانند افسردگی، اضطراب، پرخاشگری و خطاهای شناختی) و فرار از منزل را تأیید نموده‌اند (۸-۱۱). در واقع می‌توان گفت که متغیرهای شخصیتی، تأثیر زیادی بر

پدیده فرار از منزل به عنوان یکی از معضلات اجتماعی که اثرات سوئی در سطح زندگی اجتماعی از خود بر جا می‌گذارد، در سال‌های اخیر توجه اغلب پژوهشگران علوم اجتماعی و روان‌شناسی را به خود جلب کرده است. فرار از خانه تحت عنوان دور ماندن از خانه برای ۲۴ ساعت یا بیشتر بدون آگاهی و رضایت والدین تعریف می‌شود (۱، ۲). بر اساس گزارش سازمان جهانی بهداشت، سالانه بیش از یک میلیون نوجوان ۱۸-۱۲ ساله از خانه فرار می‌کنند که از این تعداد، ۷۴ درصد دختر و ۲۶ درصد پسر هستند (۳). در ایران نیز فرار دختران از خانه، به عنوان یکی از مشکلات حاد روز مطرح است (۴). با وجود این که مسؤولان سعی دارند که با این معضل برخورد نمایند، اما آمارها نشان می‌دهد که پدیده «فرار دختران» رو به افزایش است. جنبه مهم پدیده فرار وقتی بروز می‌کند که تمرکز بر روی جمعیت دختران جوان آشفته باشد؛ این گروه شامل

۱- کارشناس ارشد، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۲- استاد، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۳- دانشجوی دکتری، روان‌شناسی سلامت، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۴- دانشجوی دکتری، روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران

Email: hadi.parhon43@gmail.com

نویسنده مسؤول: هادی پرهون

سبک‌های مقابله‌ای، تنیدگی، سلامت روان و رفتار فرار دارند (۱۲). هرچند شواهد محدودی در رابطه با نقش پنج عامل بزرگ شخصیت در تبیین رفتار فرار از خانه وجود دارد، اما در بررسی رابطه شخصیت و رفتارهای جامعه‌ستیز، پژوهشگران دریافته‌اند که وظیفه‌مداری و توافق‌پذیری پایین در دختران نوجوان، با افزایش مشارکت در رفتارهای پرخطر همراه است (۱۳). در این راستا، محققان به این نتیجه رسیدند که برخلاف پسران، برون‌گرایی در دختران پیش‌بینی کننده منفی مشارکت در رفتارهای پرخطر است (۱۴، ۱۳). آن‌ها استنباط کردند که دختران مشارکت کننده در رفتارهای پرخطر، افرادی کم‌رو، خجالتی و منفعل هستند و مشارکت آن‌ها در رفتارهای پرخطر، با انگیزه جلب تأیید همسالان و یا مقابله با خلق منفی صورت می‌گیرد.

بررسی‌ها نشان داده‌اند که توانمند بودن افراد از نظر هیجانی، رو به رو شدن آن‌ها را با چالش‌های زندگی آسان می‌کند (۱۵). از طرف دیگر، انسان موجودی نیست که هیجان‌ها را فقط تجربه نماید، بلکه علاوه بر تجربه نمودن هیجان‌ها، آن‌ها را مورد بازیابی قرار داده، نظم‌جویی می‌نماید و در برخی موارد با آن‌ها مبارزه می‌کند. در مجموع، فرض بر این است که نظم‌جویی هیجان یکی از عوامل اساسی بهزیستی و کنش‌وری موفق می‌باشد و نقش مهمی در سازگاری با وقایع استرس‌زای زندگی ایفا می‌کند (۱۶-۱۸). راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان، به نحوه تفکر افراد پس از بروز یک تجربه منفی یا واقعه آسیب‌زا برای آن‌ها اطلاق می‌شود (۱۹، ۲۰). نظم‌جویی شناختی هیجان، در فرایندهای مختلف بهنجار و نابهنجار نقش اساسی ایفا می‌کند و یکی از مؤلفه‌های مهم فرایند مقابله در برابر محرک‌های منفی و تجارب هیجانی ناخوشایند به شمار می‌رود (۱۸).

به طور کلی، نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد، افرادی که از سبک‌های شناختی ضعیف مانند نشخوار فکری، فاجعه‌سازی و سرزنش خویش استفاده می‌کنند، نسبت به سایر افراد، در برابر مشکلات هیجانی آسیب‌پذیرتر می‌باشند؛ در حالی که آسیب‌پذیری در افرادی که از سبک‌های مطلوب مانند ارزیابی مجدد مثبت استفاده می‌کنند، کمتر است (۱۷). در مجموع، نظم‌جویی شناختی هیجان انسان را قادر می‌سازد تا با انعطاف‌پذیری بیشتری، به وقایع متنوع محیطی پاسخ دهد. شاید یکی از دلایل مستعد بودن افراد روان رنجورخو و درون‌گرا به اختلالات روان‌شناختی (به خصوص اختلالات اضطرابی و عاطفی)، استفاده از راهبردهای نامطلوب تنظیم هیجان باشد و این در حالی است که یکی از جلوه‌های خودکارآمدی، تنظیم عواطف است. انسان‌ها همیشه عواطف مثبت را بر عواطف منفی ترجیح می‌دهند و در طول زندگی خود همواره تلاش می‌کنند که احساسات مثبت را ایجاد نمایند یا میزان این احساسات را افزایش و یا تداوم بخشد و عواطف منفی را کاهش دهند (۲۱).

طبق نظر Bandura، انتظارات خودکارآمدی، قضاوت‌هایی است درباره این که در مقابله با رویدادهای آینده که مبهم، غیر قابل پیش‌بینی و پرسترس هستند، فرد چقدر می‌تواند سازمان‌دهی کند و رفتار لازم را برای مقابله نشان دهد (۲۲). خودکارآمدی تعیین می‌کند که چه مقابله‌ای، چه مدت و با چه میزان تلاشی صورت پذیرد (۲۳). این یافته‌ها بیانگر آن است که در هنگام رویارویی با وقایع آزار دهنده و استرس‌زا، افرادی که از خود ادراک مثبتی دارند و سطوح بالاتری از باورهای خودکارآمدی را نشان می‌دهند و به اصطلاح، خودگردان و خودکارآمد می‌باشند، از راهبردهای مقابله شناختی انطباقی مانند پذیرش، تمرکز

مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی و روشن‌بینی استفاده می‌نمایند و در نتیجه، برانگیختگی هیجانی کمتری را تجربه می‌کنند (۲۴).

نتایج پژوهش Shen حاکی از آن بود که راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان، به طور مستقیم و غیر مستقیم توسط سازه خودکارآمدی قابل پیش‌بینی می‌باشد. او در مطالعه خود بر هماهنگ بودن منابع مقابله (خودکارآمدی) با راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان در موقعیت‌های پرسترس تأکید نمود. همچنین، افراد با انتظارات خودکارآمدی بالاتر تمایل دارند تا از راهبردهای مقابله انطباقی استفاده نمایند (۲۵). در این راستا، پژوهش Karademas و Kalantzi-Azizi نشان داد که افراد دارای خودکارآمدی بالا، از مقابله مثبت استفاده و در نتیجه نشانه‌های کمتری از استرس را گزارش می‌کنند. آن‌ها در مطالعه خود به نقش محوری انتظارات خودکارآمدی بر راهبردهای مقابله تأکید نمودند (۲۳). در کل می‌توان اظهار داشت که مطالعه و بررسی ویژگی‌های فردی دختران فراری برای جلوگیری از شیوع این معضل خانمان‌برانداز، از اهمیت خاصی برخوردار است و چه‌بسا با شناسایی چنین ابعادی بتوان هم میزان گسترش این گروه از نوجوانان را کاهش داد و هم آن دسته از دخترانی که به دام چنین مشکلی گرفتار شده‌اند را بهتر شناسایی کرد و در عین حال در جهت بازگرداندن آن‌ها به عنوان یک عضو مفید اجتماع اقدامات مؤثری را انجام داد. بنابراین، با توجه به مطالب ذکر شده، پژوهش حاضر با هدف مقایسه پنج عامل بزرگ شخصیت، خودکارآمدی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان در دختران فراری و غیر فراری انجام شد.

مواد و روش‌ها

این پژوهش از نظر هدف، جزء پژوهش‌های بنیادی و از نظر شیوه جمع‌آوری داده‌ها، از نوع مطالعات توصیفی (علی-مقایسه‌ای) بود. جامعه آماری مطالعه را کلیه دختران فراری و غیر فراری شهر کرمانشاه در نیمه اول سال ۱۳۹۳ تشکیل داد. به دلیل محدودیت پژوهشگر در انتخاب دختران فراری در سطح شهر، از بین دختران فراری ساکن در مرکز نگهداری وابسته به بهزیستی (اورژانس اجتماعی) با روش نمونه‌گیری در دسترس و با استفاده از فرمول
$$N = \frac{Z_{\alpha} + Z_{\beta}}{C(r)}^2 + 3$$
 ۵۰ نفر انتخاب شدند. همچنین، در انتخاب نمونه گروه بهنجار که شامل ۵۰ دختر عادی بود، از روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای استفاده شد؛ بدین ترتیب که از بین سه ناحیه آموزش و پرورش (نواحی ۱، ۲، ۳) شهر کرمانشاه، به قید قرعه ناحیه ۳ و از بین دبیرستان‌های این ناحیه، یک دبیرستان (دبیرستان خضرا) به قید قرعه انتخاب شد و به صورت تصادفی ۵۰ نفر از دانش‌آموزان هم سطح گروه دختران فراری مورد آزمون قرار گرفتند. لازم به ذکر است که دو گروه از لحاظ سن و سطح تحصیلات هم‌تاسازی شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها، پژوهشگر بعد از کسب مجوز از بهزیستی استان کرمانشاه، به مرکز نگهداری دختران فراری (اورژانس اجتماعی) مراجعه نمود و در ادامه برای جلب همکاری مسؤولان مرکز، درباره اهمیت موضوع هماهنگی‌های لازم به عمل آمد. سپس پژوهشگر با همکاری روان‌شناس سازمان، به خوابگاه دختران مراجعه کرد. با توجه به این که ابزارهای این پژوهش از نوع پرسش‌نامه (کاغذ و مدادی) بودند، پژوهشگر پیش از توزیع پرسش‌نامه‌ها در میان آزمودنی‌ها، ابتدا درباره جنبه محرمانه بودن اطلاعات شخصی با آن‌ها صحبت نمود و پس از کسب رضایت از سوی آزمودنی‌ها جهت

استفاده از مطالعه واژگانی شخصیت در زبان فارسی ساخته شد که پنج عامل بزرگ شخصیت را می‌سنجد. در پژوهش حاضر از فرم کوتاه این پرسش‌نامه که ۵۰ سؤال دارد، استفاده شد. پرسش‌نامه به صورت طیف لیکرت از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۵) درجه‌بندی می‌شود. بنابراین، حداکثر نمره فرد در این پرسش‌نامه برای هر صفت، ۵۰ و حداقل ۱۰ است. پایایی مقیاس با استفاده از روش Cronbach's alpha برای نمونه پسران ۰/۷۳-۰/۸۸ و برای نمونه دختران ۰/۶۴-۰/۸۶ گزارش شده است. همچنین، ضریب Cronbach's alpha برای هر یک از گویه‌های روان‌گشودگی، روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، وظیفه‌مداری و توافق به ترتیب ۰/۷۸، ۰/۸۶، ۰/۷۰ و ۰/۶۹ به دست آمد (۲۹).

پرسش‌نامه خودکارآمدی عمومی (General Self-Efficacy Scale) یا GSES): این مقیاس در سال ۱۹۸۲ ساخته شد و دارای ۲۳ ماده است که ۱۷ ماده آن مربوط به خودکارآمدی عمومی و ۶ ماده دیگر مربوط به تجارب خودکارآمدی در موقعیت‌های اجتماعی می‌باشد (۳۰). در پژوهش حاضر، از مقیاس ۱۷ ماده‌ای این پرسش‌نامه استفاده گردید. پرسش‌نامه GSES بر پایه مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت تنظیم شده است؛ بدین صورت که به پاسخ کاملاً مخالف، نمره ۱ و به پاسخ کاملاً موافق، نمره ۵ تعلق می‌گیرد. نمرات بالا نشان دهنده احساس خودکارآمدی بالا در فرد است. در مطالعه‌ای میزان ضریب Cronbach's alpha این پرسش‌نامه ۰/۸۶ گزارش شده است (۳۰). این مقیاس توسط براتی ترجمه و اعتباریابی و پایایی آن ۰/۸۰ محاسبه گردید (۳۱). پایایی این پرسش‌نامه در مطالعه بهادری خسروشاهی و خانجانی، ۰/۸۳ به دست آمد (۳۲).

یافته‌ها

در جدول ۱، میانگین عملکرد آزمودنی‌های دو گروه دختران فراری و عادی در متغیرهای شخصیت، خودکارآمدی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان‌ارایه شده است.

همان‌گونه که جدول ۱ نشان می‌دهد، میانگین نمرات از نظر ظاهری تفاوت‌هایی را نشان داد که به منظور بررسی معنی‌داری تفاوت میانگین نمرات آزمودنی‌ها در گروه‌های دوگانه در متغیرهای شخصیت، خودکارآمدی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان‌ارای، از تحلیل واریانس چند متغیره (MANOVA) استفاده شد.

شرکت در پژوهش، نحوه پاسخگویی به سؤالات برای آن‌ها توضیح داده شد. پرسش‌نامه‌ها به صورت یک بسته که به ترتیب شامل پرسش‌نامه‌های پنج عامل بزرگ شخصیت، مقیاس خودکارآمدی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان بود، در اختیار آزمودنی‌ها قرار گرفت و در طول مدت پاسخدهی شرکت‌کنندگان، پژوهشگر حضور فعال داشت تا از بروز پاسخ‌های تصادفی (تحویل سریع پرسش‌نامه یا پاسخدهی بدون توجه) جلوگیری نماید و در صورت لزوم به پرسش‌های آن‌ها پاسخ داده شود. علاوه بر این، برای جمع‌آوری داده‌ها در گروه بهنجار، بعد از اخذ مجوز از اداره آموزش و پرورش استان کرمانشاه، به دبیرستان دخترانه خضراء که از قبل مجوز اجرای پرسش‌نامه در آن گرفته شده بود، مراجعه گردید و بعد از کسب هماهنگی‌های لازم با مدیر و معلم کلاس، با تشریح اهداف پژوهش و توضیحات لازم، شروع به جمع‌آوری داده‌های پژوهش شد؛ به طوری که ابزارهای پژوهش به صورت انفرادی در اختیار تک‌تک دانش‌آموزان قرار داده شد و راهنمایی‌های لازم در صورت لزوم توسط پژوهشگر به عمل آمد و جواب‌های مورد نظر ثبت گردید. در نهایت، داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و استنباطی [آزمون تحلیل واریانس چند متغیره (MANOVA)] در نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ (version 21, SPSS Inc., Chicago, IL) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ابزارهای مورد استفاده پژوهش حاضر در ادامه به تفصیل آمده است: پرسش‌نامه نظم‌جویی شناختی هیجان (CERQ) یا Cognitive Emotion Regulation Questionnaire): این پرسش‌نامه در سال ۱۹۹۹ ساخته شد که افکار فرد را پس از مواجهه با یک تجربه منفی و ناخوشایند ارزیابی می‌کند. در پژوهش حاضر از فرم کوتاه و ۱۸ سؤالی این ابزار استفاده گردید که به صورت خودگزارشی و دارای ۹ خرده مقیاس متفاوت شامل «ملاطمت خویش، ملاطمت دیگران، پذیرش، نشخوارگری، تمرکز مجدد مثبت، فاجعه‌سازی و دیدگاه‌پذیری» می‌باشد (۲۶) که بر روی افراد ۱۲ سال به بالا اجرا می‌شود (۲۷). در فرهنگ ایرانی، نتایج ضریب Cronbach's alpha (با دامنه ۰/۶۸ تا ۰/۸۲) نشان داد که ۹ خرده مقیاس فرم کوتاه نسخه فارسی پرسش‌نامه CERQ دارای اعتبار مطلوبی می‌باشد. تحلیل مؤلفه اصلی نیز ضمن تبیین ۷۵ درصد واریانس، الگوی ۹ عاملی اصلی پرسش‌نامه مذکور را مورد حمایت قرار داد. همچنین، همبستگی بین خرده مقیاس‌ها به نسبت بالا بود (۲۸). پرسش‌نامه پنج عامل بزرگ شخصیت (Five-Factor Model) یا FFM (ایرانی): این پرسش‌نامه توسط فراهانی و همکاران در جمعیت ایرانی و با

جدول ۱. میانگین سه متغیر شخصیت، خودکارآمدی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان‌ارای در گروه‌های نمونه

مقیاس	متغیر	میانگین \pm انحراف معیار	میانگین \pm انحراف معیار
پنج عامل شخصیت	گشودگی	۲۹/۳۲ \pm ۷/۷۹	۳۸/۱۶ \pm ۴/۹۶
	روان‌رنجورخویی	۳۵/۲۲ \pm ۷/۸۰	۲۷/۷۰ \pm ۷/۱۱
	برون‌گرایی	۳۷/۷۶ \pm ۶/۳۰	۴۱/۳۸ \pm ۳/۸۲
	وظیفه‌مداری	۲۶/۱۰ \pm ۵/۴۴	۳۶/۴۰ \pm ۳/۶۱
	توافق	۳۲/۱۴ \pm ۶/۴۷	۳۶/۱۲ \pm ۵/۵۶
نظم‌جویی شناختی هیجان‌ارای	راهبردهای ناپهنجار	۲۷/۰۶ \pm ۳/۷۱	۲۰/۱۶ \pm ۳/۰۲
	راهبردهای بهنجار	۲۰/۲۲ \pm ۵/۱۳	۳۲/۹۶ \pm ۵/۲۶
خودکارآمدی	خودکارآمدی	۲۵/۷۸ \pm ۷/۶۲	۵۷/۵۴ \pm ۱۲/۳۱

جدول ۲. نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای متغیرهای وابسته در دو گروه دختران فراری و عادی

متغیر وابسته	SS	df	MS	F	P	اندازه اثر	منبع تغییر
خودکارآمدی	۸۲۹/۴۴	۱	۸۲۹/۴۴	۱۳۵/۷۰	۰/۰۰۱	۰/۵۸	گروه
راهبردهای بهنجار	۴۱۹۹/۰۴	۱	۴۱۹۹/۰۴	۱۵۵/۵۲	۰/۰۰۱	۰/۶۱	
راهبردهای نابهنجار	۱۱۹۰/۲۵	۱	۱۱۹۰/۲۵	۶۰/۸۳	۰/۰۰۱	۰/۳۸	
گشودگی	۱۹۵۳/۶۴	۱	۱۹۵۳/۶۴	۴۵/۷۲	۰/۰۰۱	۰/۳۱	
روان رنجورخویی	۱۴۱۳/۷۶	۱	۱۴۱۳/۷۶	۲۵/۷۲	۰/۰۰۱	۰/۲۰	
برون‌گرایی	۳۲۷/۶۱	۱	۳۲۷/۶۱	۱۲/۰۵	۰/۰۰۱	۰/۱۱	
وظیفه‌شناسی	۲۶۵۲/۲۵	۱	۲۶۵۲/۲۵	۱۲۴/۲۱	۰/۰۰۱	۰/۵۵	
توافق	۴۲۴/۳۶	۱	۴۲۴/۳۶	۱۱/۶۵	۰/۰۰۱	۰/۱۰	

SS: Sum of squares; df: degree of freedom; MS: Mean square

مؤلفه‌های فوق با بعد روان رنجورخویی تشابه مفهومی بسیاری دارد. با توجه به این که روان رنجورخویی رویه‌های اضطراب، پرخاشگری، افسردگی، شرم، تکانشگری و آسیب‌پذیری را در برمی‌گیرد (۳۵)، انتظار می‌رود که از راه‌های متعددی پدیده فرار دختران را تحت تأثیر قرار دهد. به عنوان مثال، وجود اضطراب در افراد روان رنجورخو می‌تواند حساسیت آن‌ها را نسبت به عوامل استرس‌زای زندگی افزایش و سازگاری آن‌ها را با شرایط ناخوشایند کاهش دهد. علاوه بر این، تمایل به عملکرد تکانشی در افراد روان رنجورخو می‌تواند موجب ناتوانی در به تعویق انداختن خواسته‌ها گردد. بنابراین، فرار از خانه به عنوان راه‌حل آسانی برای رسیدن به خواسته‌ها و اجتناب از شرایط ناگوار در نظر گرفته می‌شود.

وظیفه‌مداری نیز با رویه‌هایی همچون احساس وظیفه کردن و مسؤلیت‌پذیری، خویشتن‌داری، نظم و ترتیب، کفایت، تمایل به پیشرفت و محتاط بودن فرد مشخص می‌شود (۳۷). بنابراین، انتظار می‌رود دخترانی که دارای میزان بالایی از وظیفه‌مداری هستند، کمتر از سایر افراد فرار را به عنوان یک راه‌حل انتخاب کنند. علاوه بر این، توافق‌پذیری یکی از پیش‌بین‌ها برای فرار دختران از منزل می‌باشد که به روابط و راهبردهای بین فردی اشاره می‌کند. افرادی که توافق‌پذیری بالایی دارند، افراد قابل اعتماد، باصداقت و اهل همدلی هستند؛ در حالی که توافق‌پذیری پایین با تکبر، بهره‌کشی و بی‌توجهی به خواسته‌های دیگران همراه است (۳۳). بنابراین، ارتکاب رفتارهای بزهکارانه در افراد دارای توافق‌پذیری پایین، منطقی به نظر می‌رسد و یافته‌های پژوهش حاضر با سایر پژوهش‌هایی که نشان دهنده توافق‌پذیری پایین در دختران فراری است (۳۳، ۱۳)، همخوانی دارد.

بین گشودگی به تجربه و برون‌گرایی نیز با فرار دختران از منزل ارتباط معنی‌داری مشاهده شد؛ به طوری که در اغلب پژوهش‌هایی که از مدل پنج عامل بزرگ شخصیت برای بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی با سوء رفتار استفاده کرده‌اند (۳۸، ۳۵، ۳۳)، گشودگی یکی از پیش‌بین‌های ضعیف برای سوء رفتار بوده است. همچنین، نتایج پژوهش حاضر گزارش کرد که بین برون‌گرایی با فرار دختران از منزل رابطه وجود دارد. پژوهش‌های پیشین (۴۰، ۳۹) در مورد تأثیر برون‌گرایی بر سوء رفتار، منجر به ایجاد نتایج دوگانه‌ای شده است. برخی پژوهش‌ها حاکی از وجود تفاوت بین افراد عادی و بزهکار از نظر برون‌گرایی می‌باشد (۳۹). از طرف دیگر، برخی دیگر از پژوهش‌ها بیانگر عدم وجود رابطه برون‌گرایی و سوء رفتار است (۴۰). به نظر می‌رسد بخشی از این بی‌ثباتی نتایج، به ماهیت ابزارهای به کار رفته در مطالعات مربوط است. تحقیقات انجام شده با استفاده از پرسش‌نامه Eysenck، اغلب حاکی از وجود رابطه بین برون‌گرایی و

در ابتدا لازم است که از مفروضات آزمون تحلیل واریانس مبنی بر نرمال بودن نمونه مورد نظر از لحاظ متغیرهای مورد سنجش و همگنی واریانس دو گروه اطمینان حاصل گردد؛ بدین منظور برای فرضیه نرمال بودن از آزمون Kolmogorov-Smirnov Z و برای یکسانی واریانس نیز از آزمون Levene استفاده شد. نتایج نشان داد که کجی در تمامی متغیرهای پژوهش از حد شانس و تصادف بالاتر نرفت و از لحاظ آماری معنی‌دار نبود ($P > 0/050$)؛ بدین معنی که متغیرهای مورد نظر در جامعه پژوهش دارای توزیع یکسان و نرمالی می‌باشند. همچنین، نتایج آزمون Levene مربوط به یکسانی واریانس دو گروه معنی‌دار نبود ($P > 0/050$). بنابراین، مفروضات استفاده از آزمون واریانس چند متغیره برقرار بود و استفاده از این آزمون بلامانع می‌باشد.

نتایج آزمون چند متغیره Wilks's lambda ($F = 32/58$, $p = 0/000$) نشان داد که بین دو گروه، حداقل در یکی از متغیرهای وابسته تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($P = 0/001$) که به منظور مشخص شدن تفاوت این دو گروه، از تحلیل واریانس تک متغیره استفاده گردید.

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، بین دختران فراری و غیر فراری در متغیرهای خودکارآمدی، راهبردهای بهنجار، راهبردهای نابهنجار، گشودگی، روان رنجورخویی، برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی و مؤلفه توافق تفاوت معنی‌داری وجود داشت؛ بدین معنی که میزان خودکارآمدی، راهبردهای بهنجار، گشودگی، برون‌گرایی و وظیفه‌شناسی در دختران بهنجار بیشتر از دختران فراری بود، اما میزان راهبردهای نابهنجار و روان رنجورخویی در بین گروه دختران فراری بیشتر از گروه بهنجار مشاهده شد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف مقایسه پنج عامل بزرگ شخصیت، خودکارآمدی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان در بین دختران فراری و عادی انجام گرفت. همان‌گونه که یافته‌های پژوهش نشان داد، بین گروه دختران فراری و عادی از لحاظ پنج عامل بزرگ شخصیت (گشودگی، روان رنجورخویی، برون‌گرایی، توافق و وظیفه‌شناسی) تفاوت معنی‌داری مشاهده شد که این نتیجه با نتایج تحقیقاتی که نشان داد بین سبک‌های شخصیتی و سوء رفتار و فرار دختران از منزل ارتباط معنی‌داری وجود دارد (۳۵-۳۳، ۱۴، ۱۳)، همسو می‌باشد. در تبیین یافته‌های حاضر، برخی بررسی‌ها گزارش نموده‌اند که مشکلات هیجانی شامل اضطراب، احساس گناه، احساس بی‌ارزشی، تنهایی، فرار از خود و افسردگی در میان دختران فراری بیشتر از همتایان بهنجار آن‌ها است (۳۶).

بپردازد و به ابعاد و جنبه‌های مثبت و فواید احتمالی آن رویداد در درازمدت توجه کند و این در حالی است که راهبردهای ناسازگارانه بر تجربه هر فرد از حوادث منفی زندگی تأثیر می‌گذارد و این حوادث را دردناک‌تر و غیر قابل کنترل‌تر می‌سازد. به عبارت دیگر، تفکراتی که به وضوح بر وحشت از یک تجربه تأکید دارند و همچنین، تفکراتی درباره تقصیرات دیگران و سرزنش آن‌ها به دلیل آنچه خود فرد انجام داده است و اشتغال ذهنی درباره احساسات و تفکرات مرتبط با واقعه منفی، سبب می‌شود که این دختران بیشتر به سمت راهکارهای مقابله ناکارآمد، پرخاشگری، مهارت اجتماعی پایین، تحمل کم در برابر فشار و برخورد عاطفی با مشکلات روی آورند و این امر خود باعث ایجاد احساس تنهایی و ناامیدی بیشتر در آنان و به دنبال آن، به خطر افتادن سلامت روان آن‌ها می‌گردد که منجر به ایجاد زمینه هرچه بیشتر درگیری در رفتارهای پرخطر و تهدید کننده حیات و فرار می‌شود. به طور کلی می‌توان این‌گونه استنباط کرد که دختران فراری نسبت به همتایان بهنجارشان، دارای صفات شخصیتی متفاوتی می‌باشند. به عبارت دیگر، آن‌ها دارای نمره کمتری در متغیرهای گشودگی، وظیفه‌شناسی، توافق و برون‌گرایی می‌باشند. همچنین، نمره بالاتری در متغیر روان رنجورخویی داشتند که سبب می‌شود دختران با صفات شخصیتی متفاوت، از راهبردهای تنظیم هیجان گوناگونی استفاده نمایند.

در مجموع، راهبردهای تنظیم شناختی هیجان متداول در دختران دارای صفات شخصیتی برون‌گرا، وظیفه‌مدار و توافق‌پذیر مشابه یکدیگر بود و در مقایسه با راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در افراد روان رنجورخو، از کفایت مناسبی برخوردار می‌باشد. بنابراین، یکی از دلایل اساسی تفاوت‌های تنظیم هیجان را می‌توان در تفاوت‌های شخصیتی آن‌ها جستجو کرد. در همین راستا، یافته‌های پژوهش حاضر بیانگر آن است که در هنگام رویارویی با وقایع آزار دهنده و استرس‌زا، دخترانی که خودکارآمدی مثبتی دارند و سطوح بالاتری از باورهای خودکارآمدی را نشان می‌دهند و به اصطلاح «خودگردان و خودکارآمد» می‌باشند، از راهبردهای انطباقی مانند پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی و روشن‌بینی استفاده می‌کنند و در نتیجه، برانگیختگی هیجانی کمتری را تجربه می‌نمایند.

نکته‌ای که در تفسیر یافته‌های این مطالعه باید مورد توجه قرار گیرد، ماهیت پس‌رویدادی (علی - مقایسه‌ای) آن است. هرچند انتظار می‌رود خصوصیات شخصیتی از ثبات زیادی برخوردار باشند، اما این احتمال نیز باید در نظر گرفته شود که ممکن است فرار دختران و آسیب‌های ناشی از آن، چگونگی پاسخ‌دهی به پرسش‌نامه سبک‌های شخصیتی را تحت تأثیر قرار داده باشد.

سپاسگزاران

بدین وسیله از کلیه کارکنان کانون اصلاح و تربیت شهر کرمانشاه و همچنین، همه مشارکت‌کنندگان مطالعه که در انجام این پژوهش نهایت همکاری را داشتند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

سوء رفتار است، اما پژوهش‌های انجام شده با استفاده از پرسش‌نامه پنج عامل بزرگ شخصیت، کمتر مؤید وجود این رابطه می‌باشد.

van Dam و همکاران با مقایسه پرسش‌نامه Eysenck و پنج عامل بزرگ شخصیت، دریافته‌اند که برون‌گرایی Eysenck رابطه معنی‌داری با ارتکاب جرم دارد، اما برون‌گرایی پرسش‌نامه پنج عامل بزرگ شخصیت رابطه معنی‌داری با ارتکاب جرم ندارد. آن‌ها با بررسی گویه‌های مربوط به برون‌گرایی در دو پرسش‌نامه فوق، به این نتیجه رسیدند که برون‌گرایی در مدل پنج عامل بزرگ شخصیت، بیشتر به درون‌گرایی (کم حرف، آرام، محتاط و کناره‌گیر بودن) معکوس شبیه است؛ در حالی که برون‌گرایی مطابق با مدل Eysenck، علاوه بر صفات ذکر شده شامل سرزندگی، معاشرتی بودن و هیجان‌خواهی می‌باشد (۳۸). بر اساس نتایج مطالعه حاضر، بین دو گروه از دختران به لحاظ خودکارآمدی تفاوت معنی‌داری مشاهده شد. در تبیین این نتایج می‌توان گفت که باورهای فردی مانند باورهای خودکارآمدی، در ارزیابی مطالبات محیطی نقش فراوانی دارند. Lazarus در الگوی شناختی خود درباره استرس، اشاره می‌کند که افراد مطالبات بیرونی را به صورت تهدید یا چالش ارزیابی می‌نمایند (۴۱). همچنین، دختران فراری در مقابله با عوامل تنش‌زا از راهبردهای ناکارآمد هیجان‌مدار استفاده می‌کنند و احساس فقدان تدابیر مشخص برای مقابله با مشکلات در آنان مشهود است و در مواجهه با مشکلات دست به فرار می‌زنند (۴۲).

نتایج پژوهش‌ها حاکی از آن است که دختران فراری به دلیل نابرداری، به جای رویکرد شناختی مؤثر در مواجهه با رویدادهای تنیدگی‌زا، از راهبردهای هیجانی ناکارآمد استفاده می‌کنند و از هیجان‌خواهی بالایی برخوردارند. آن‌ها با تفکرات غیر منطقی خود، شرایط نامساعد را تغییرناپذیر تصور می‌کنند و به همین دلیل در برابر ناکامی‌ها و سختی‌ها خیلی زود تحمل خود را از دست می‌دهند. در عین حال طبق یافته‌های پژوهش حاضر مشخص گردید که راهبردهای ناهنجار نظم‌جویی شناختی هیجان در دختران فراری بیشتر از دختران غیر فراری است. بنابراین، با توجه به نتایج حاصل شده و پژوهش‌های پیشین چنین می‌توان استنباط کرد که نحوه پردازش شناختی این دختران در هنگام مواجهه با وقایع ناگوار و استرس‌زای زندگی به این‌گونه است که برای مدیریت، نظم‌جویی، کنترل احساسات‌ها و هیجان‌های خود از راهبردهای ناسازگارانه‌ای مانند (سرزنش خود، سرزنش دیگران، نشخوار فکری، تلقی فاجعه‌آمیز و پذیرش) استفاده می‌نمایند. در همین راستا، پژوهش‌های متعدد از جمله Gamefski و همکاران (۲۷، ۴۳) در مطالعات خود نشان دادند که راهبردهای شناختی ناسازگارانه مانند سرزنش خود، نشخوارگری، فاجعه‌سازی و راهبردهای سازگارانه ارزیابی مجدد (به طور معکوس) با هیجانات منفی همچون افسردگی، اضطراب، استرس و خشم همراه می‌باشند.

از آنجایی که راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان، کنش‌هایی هستند که نشان دهنده راه‌های کنار آمدن فرد با وضعیت تنش‌زا و اتفاقات ناگوار زندگی است، می‌توان این‌گونه بیان کرد که استفاده از راهبردهای سازگارانه سبب می‌شود که فرد با نگاه و دیدگاهی متفاوت، به ارزیابی رویدادها و وقایع منفی

References

1. Peled E, Cohavi A. The meaning of running away for girls. *Child Abuse Negl* 2009; 33(10): 739-49.
2. Lacoursiere T, Fontenot HB. The impact of running away on teen girls' sexual health. *Nurs Womens Health* 2012; 16(5): 411-7.
3. Whitbeck LB, Johnson KD, Hoyt DR, Cauce AM. Mental disorder and comorbidity among runaway and homeless adolescents. *J Adolesc Health* 2004; 35(2): 132-40.

4. Toubaei S, Nateghi G, Dehbozorgi GR, Sadr Esfahani H. Demographic, personality and psychopathology characteristics of the runaway girls in social emergency and rehabilitation center of Shiraz, Iran. *Iran J Psychiatry Behav Sci* 2012; 6(1): 33-9.
5. Seraj Khorami N, Safarzadeh S. Comparison psychology characters, affective family climate and suicide thoughts in runaway and normal girls in Ahwaz. *Journal of Social Psychology* 2012; 7(23): 129-48. [In Persian].
6. Thrane LE, Chen X. Impact of running away on girls' pregnancy. *J Adolesc* 2012; 35(2): 443-9.
7. Salemi S, Zehtab Najafi A, Soltani B. A survey of personal and psychological features of runaway girls and women in Kermanshah Township During 2011. *J Ilam Univ Med Sci* 2013; 21(3): 22-9. [In Persian].
8. McEvoy PM, Mahoney AEJ. Achieving certainty about the structure of intolerance of uncertainty in a treatment-seeking sample with anxiety and depression. *Journal of Anxiety Disorders* 2011; 25(1): 112-22.
9. Brosan L, Hoppitt L, Shelfer L, Sillence A, Mackintosh B. Cognitive bias modification for attention and interpretation reduces trait and state anxiety in anxious patients referred to an out-patient service: Results from a pilot study. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry* 2011; 42(3): 258-64.
10. Cannon MF, Weems CF. Cognitive biases in childhood anxiety disorders: Do interpretive and judgment biases distinguish anxious youth from their non-anxious peers? *Journal of Anxiety Disorders* 2010; 24(7): 751-8.
11. Khorramdel K, Abolghasemi A, Rakhshani T, Nikdast S, Rajabi S. Early maladaptive schemas as predictor of adolescents runaway. *Archives of Psychiatry & Psychotherapy* 2013; 15(4): 51-9.
12. Mirmics Z, Heinz O, Bagdy G, Suranyi Z, Gonda X, Benko A, et al. The relationship between the big five personality dimensions and acute psychopathology: mediating and moderating effects of coping strategies. *Psychiatr Danub* 2013; 25(4): 379-88.
13. Markey CN, Markey PM, Tinsley BJ. Personality, puberty, and preadolescent girls- risky behaviors: Examining the predictive value of the Five-Factor Model of personality. *Journal of Research in Personality* 2003; 37(5): 405-19.
14. Markey CN, Markey PM, Erickson AJ, Tinsley BJ. Children- behavioral patterns, the Five-Factor model of personality, and risk behaviors. *Personality and Individual Differences* 2006; 41(8): 1503-13.
15. Haskett ME, Stelter R, Proffit K, Nice R. Parent emotional expressiveness and children's self-regulation: associations with abused children's school functioning. *Child Abuse Negl* 2012; 36(4): 296-307.
16. Garnefski N, Grol M, Kraaij V, Hamming JF. Cognitive coping and goal adjustment in people with Peripheral Arterial Disease: relationships with depressive symptoms. *Patient Educ Couns* 2009; 76(1): 132-7.
17. Garnefski N, Kraaij V. Cognitive coping and goal adjustment are associated with symptoms of depression and anxiety in people with acquired hearing loss. *Int J Audiol* 2012; 51(7): 545-50.
18. Duarte AC, Matos AP, Marques C. Cognitive emotion regulation strategies and depressive symptoms: gender's moderating effect. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 2015; 165: 275-83.
19. Werner KH, Goldin PR, Ball TM, Heimberg R, Gross JJ. Assessing emotion regulation in social anxiety disorder: the emotion regulation interview. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment* 2011; 33(3): 346-54.
20. Moyal N, Henik A, Anholt GE. Cognitive strategies to regulate emotions – current evidence and future directions. *Front Psychology* 2013; 4: 1019.
21. de Ridder DTD, Lensvelt-Mulders G, Finkenauer C, Stok FM, Baumeister RF. Taking stock of self-control. A meta-analysis of how trait self-control relates to a wide range of behaviors. *Pers Soc Psychol Rev* 2012; 16(1): 76-99.
22. Bandura A. *Self-Efficacy: The exercise of control*. New York, NY: Worth Publishers; 1997.
23. Karademas EC, Kalantzi-Azizi A. The stress process, self-efficacy expectations, and psychological health. *Personality and Individual Differences* 2004; 37(5): 1033-43.
24. Cheraghi F, Dasta M, Ghorbani R, Abidzadegan A, Arabzade M. Perceived self- efficacy, cognitive coping strategies and academic stress. *Journal of Research in Psychological Health* 2009; 3(1): 29-40. [In Persian].
25. Shen YE. Relationships between self-efficacy, social support and stress coping strategies in Chinese primary and secondary school teachers. *Stress and Health* 2009; 25(2): 129-38.
26. Martin RC, Dahlen ER. Cognitive emotion regulation in the prediction of depression, anxiety, stress, and anger. *Personality and Individual Differences* 2005; 39(2005): 1249-60.
27. Garnefski N, Kraaij V, Schroevers MJ, Aarnink J, van der Heijden DJ, van Es SM, et al. Cognitive coping and goal adjustment after first-time myocardial infarction: relationships with symptoms of depression. *Behav Med* 2009; 35(3): 79-86.
28. Hasani J. The reliability and validity of the short form of the cognitive emotion regulation questionnaire. *J Res Behav Sci* 2011; 9(4): 229-40. [In Persian].
29. Farahani MT, Farzad V, Fotouhi M. Lexical study of personally factors in Persian language. *Journal of Psychology* 2004; 8(2): 183-204. [In Persian].
30. Najafi M, Foadjang M. The relationship between self-efficacy and mental health among high school students. *Daneshvar Raftar* 2007; 14(22): 69-81. [In Persian].
31. Barati S. Relationship simple and multivariate Self-efficacy, self-care and self-esteem and academic performance the students

- [Thesis]. Ahvaz, Iran: School of Education and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz; 1996. [In Persian].
32. Bahadori Khosroshahi J, Khanjani Z. Relationship of coping strategies and self- efficacy with substance abuse tendency among students. *Knowledge & Research in Applied Psychology* 2016; 14(3): 80-90. [In Persian].
 33. Miller RB, Brickman SJ. A model of future-oriented motivation and self-regulation. *Educational Psychology Review* 2004; 16(1): 9-33.
 34. John OP, Caspi A, Robins RW, Moffitt TE, Stouthamer-Loeber M. The "little five": exploring the nomological network of the five-factor model of personality in adolescent boys. *Child Dev* 1994; 65(1): 160-78.
 35. Jamshidi B, Hosieni FS, Arab-Moghaddam N. Predicting girls' runaway from home using the big five factor model of personality. *Iran J Psychiatry Clin Psychol* 2010; 16(2): 135-44. [In Persian].
 36. Javadi Yeganeh MR, Foroaldin Adl A. The problem girl escape. Tehran, Iran: University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences publications; 2005. [In Persian].
 37. Pook M, Tuschen-Caffier B, Kubek J, Schill WB, Krause W. Personality, coping and sperm count. *Andrologia* 2005; 37(1): 29-35.
 38. van Dam C, Janssens JMAM, de Bruyn EEJ. PEN, Big Five, juvenile delinquency and criminal recidivism. *Personality and Individual Differences* 2005; 39(1): 7-19.
 39. Dåderman AM, Meurling AW, Hallman J. Different personality patterns in non-socialized (juvenile delinquents) and socialized (air force pilot recruits) sensation seekers. *European Journal of Personality* 2001; 15(3): 239-52.
 40. Morizot J, le Blanc M. Continuity and change in personality traits from adolescence to midlife: a 25-year longitudinal study comparing representative and adjudicated men. *J Pers* 2003; 71(5): 705-55.
 41. Lazarus RS. *Stress and emotion: a new synthesis*. London, UK: Free Association Books; 1999.
 42. Rasolzadeh Tabatabaee K, Beshart MA, Bazyari M. Personality traits, social and economic conditions of runaway and non-runaway girls in Tehran. *Daneshvar Raftar* 2005; 12(10): 23-34. [In Persian].
 43. Garnefski N, van den Kommer T, Kraaij V, Teerds J, Legerstee J, Onstein E. The relationship between cognitive emotion regulation strategies and emotional problems: comparison between a clinical and a non-clinical sample. *European Journal of Personality* 2002; 16(5): 403-20.

Comparison of the Big Five Factor Model of Personality, Self-Efficacy, and Cognitive Regulation Strategies between Runaway Girls and Normal Girls

Samira Gohari¹, Mohammad-Naghi Farahani², Hadi Parhoon³, Kamal Parhoon⁴

Original Article

Abstract

Aim and Background: Given the ever-increasing rate of escaping of adolescent girls from home and the unfavorable individual and social consequences of the event, the aim of this study was the comparison of the big five factor model of personality, self-efficacy, and cognitive regulation strategies between runaway girls and normal girls.

Methods and Materials: The present study, in both its objective and data collection method, was a descriptive research. The study population consisted of all runaway girls in Kermanshah, Iran, in 2014, from among which 50 runaway girls were selected through convenience sampling and were matched with 50 girls from a high school in Kermanshah in terms of gender, age, and education. The data collection tools consisted of the Five-Factor Model, General Self-Efficacy Scale (GSES), and Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ). The Data were analyzed using MANOVA.

Findings: Significant differences were observed between the two groups in terms of neuroticism ($P < 0.001$), agreeableness ($P < 0.001$), extraversion ($P < 0.001$), openness to experience ($P < 0.001$), self-efficacy ($P < 0.001$), and cognitive regulation strategies ($P < 0.001$).

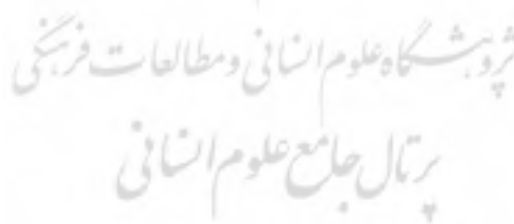
Conclusions: Considering the increasing trend of girls running away from home and its unfavorable consequences, attention to preventative measures, identification of predisposing factors, and implementation of various rectifying interventions seem necessary.

Keywords: Runaway girls, Five-factor model of personality, Self-Efficacy, Emotion cognitive regulation strategies

Citation: Gohari S, Farahani MN, Parhoon H, Parhoon K. Comparison of the Big Five Factor Model of Personality, Self-Efficacy, and Cognitive Regulation Strategies between Runaway Girls and Normal Girls. *J Res Behav Sci* 2016; 14(1): 103-10.

Received: 28.12.2015

Accepted: 10.03.2016

1- MSc, School of Psychology and Educational Sciences Kharazmi University, Tehran, Iran

2- Professor, Department of Psychology, School of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran

3- PhD Student, School of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran

4- PhD Student, Department of Psychology and Education of Exceptional Children, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

Corresponding Author: Hadi Parhoon, Email: hadi.parhoon43@gmail.com